

MOTORIKA GOVORIL

➤ IGRICE IN VAJE ZA IZPIHOVANJE

Tovrstne igrice so zelo pomembne, kajti dober izpih je osnova za pravilno izreko večine glasov – šumnikov in sičnikov, soglasnika f in v ter zapornikov t, p, b, r.

1. Pihamo v raznobarvne trakove, naredimo snežni vihar iz narezanega (natrganega) papirja.
2. S slamico pihamo v vodo, ki jo s tem vzvalovimo. Da je igra bolj zanimiva, postavimo v vodo male papirnate čolničke ali pa plutovinaste zamaške. To se lahko igramo tudi doma, med kopanjem ipd.
3. Ugašamo svečo na različne razdalje – z dolgotrajnim ali hitrim izpihom.
4. Žvižgamo, piskamo na razne piščalke, igramo na orglice.
5. Izpihavamo milne mehurčke - otrok se nauči finega in jakostno točnega izpihovanja.
6. Pihamo skozi cevko, slamico (ali brez nje) v ping-pong žogico, ki jo usmerimo v kegeljčke, ki so postavljeni na mizi. Lahko se igramo nogomet - koščke vate, papirja ali stiropora pihamo po mizi v 'gol' (ga narišemo s svinčnikom narahlo na mizo, naredimo iz škatlice ali postavimo dva prsta).
7. Pihamo v vetrnico.
8. S slamico ali brez delamo pihanko: na papir naneseemo kapljo vodene barve, ki jo otroci razpihajo v vse smeri.

➤ VAJE za gibljivost JEZIKA

Te vaje so pomembne za pravilno izgovorjavo glasov r, l, sičnikov in šumnikov.

1. Dvigovanje jezika iz običajne lege do dlesni zgornjih zob in nazaj.
2. Jezik potisnemo, kolikor je mogoče ven iz ust in potegnemo nazaj v usta (posnemamo muco, ki pije).
3. Oblizujemo si zgornjo ustnico (muca si umiva brke).
4. Z jezično konico potujemo po robovih spodnjih in zgornjih zob (muca si umiva zobe).

5. Široko odpremo usta in s konico jezika nihamo od enega ustnega kotička do drugega (nihanje stenske ure).
6. Tleskamo z jezikom (poganjamo konjiča).
7. Na sredini jezika naredimo žleb – dvignemo robove jezika in ga potisnemo skozi usta – skozi ta žleb pihamo.

➤ **VAJE za gibljivost USTNIC**

1. Izbočimo ustnice v šobo in preidemo nazaj v normalno lego. oz. nasmeh. Ko otrok to vajo zadovoljivo izvaja, vključimo glasova U – I (gasilska sirena). Vedno nam je cilj čistost vokalov, k čemur pripomore izrazita motorika ustnic.
2. Masiramo spodnjo ustnico z zgornjimi zobmi in obratno.
3. Oblizujemo zgornjo in spodnjo ustnico.
4. Široko odpremo usta in vključimo glas A, nato zmanjšamo odprtino in rečemo O (igre pri zobozdravniku).
5. Držanje svinčnika ali paličice med ustnicami in premikanje ustnic naprej in nazaj.
6. Držanje svinčnika ali paličice med ustnicami in nosom (zmaga tisti, ki dalj časa drži).
7. Tresemo ustnice z izdišnim zrakom, npr. vozimo avto: BRRRRR.
8. Usta oblikujemo v lege vokalov I – E – A – O – U.
9. Vadimo prehode iz enega vokala na drugega – po taktu.
10. Usta napolnimo z zrakom (smo kot hrček) in udarimo po licih, da se usta z 'eksplozijo' odprejo in spuste zrak ven.

➤ **VAJE ZA BOLJŠE DELOVANJE MEHKEGA NEBA**

Za pridobivanje glasov so koristne zgoraj omenjene vaje izpihovanja in tudi vsrkavanja. Slednje krepijo glasove h, k, g.

1. Grgranje vode.
2. Igranje na glavnik.
3. Mrmrnanje melodije.
4. Zehanje – napenjanje mišic mehkega neba. Pri tem vadimo vdih in izdih.
5. Vsrkavalne vaje: skozi slamico ali debelejšo cevko vsrkamo in prenašamo predmete (vato, papirčke).

Pripravila: Maruša Jenič, izvajalka dodatne strokovne pomoči